

Reykjavík 5. febrúar 2016

Nefndasvið Alþingis
Atvinnuveganefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

372. mál 145. löggjafarþing

Umsögn um tillögu til þingsályktunar um stefnu um nýfjárfestingar

Í stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar kemur fram að efla þurfi nýfjárfestingar í íslensku atvinnulífi og bæta samkeppnishæfni Íslands. Margvísleg skref hafa verið stigin til að skapa forsendur fyrir auknum nýfjárfestingum, ekki síst með skrefum í átt til losunar fjármagnshafta, greiningu á stöðu og samkeppnishæfni lykilatvinnugreina Íslands og einföldun regluverks og starfsumhverfis.

Næstu skref eru svo boðuð með samþykkt Ríkisstjórnar Íslands á tillögu og greinargerð iðnaðar- og viðskiptaráðherra um þingsályktun um stefnu um nýfjárfestingar. Í texta þingsályktunartillögunnar, greinargerð og þeim gögnum sem að baki liggja, er lagður grunnur að markvissri aðgerðaáætlun til að ná þeim markmiðum sem lagt er upp með.

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra hefur haft frumkvæði að stefnumótunarvinnunni sem leggur grunninn að efni í markmiðs- og aðgerðaáætlun til næstu ára um kynningar - og markaðsverkefni tengt beinni erlendri fjárfestingu og samstarfssamning milli ANR og Íslandsstofu þar um.

Meðal þess sem fylgt yrði sérstaklega eftir eru þær hugmyndir um eflingu alþjóðageirans í íslensku efnahagslífi sem settar voru fram í skýrslu ráðgjafar- og greiningafyrirtækisins McKinsey. Þar er bent á að nýjar atvinnugreinar verði að stækka og dafna til að standa undir vexti og hagsæld til frambúðar til viðbótar við þær mikilvægu stoðir sem sjávarútvegur, ferðaþjónusta og orkutengdur iðnaður eru.

Íslandsstofa styður heilshugar fram komna tillögu iðnaðar- og viðskiptaráðherra að stefnumótun um nýfjárfestingar. Með henni yrði í fyrsta sinn unnt að skipuleggja markaðs- og kynningarstarf tengt beinum erlendum fjárfestingum til lengri tíma, en slíkt má telja eina mikilvægustu forsendu fyrir hámarks árangri í þessum efnunum.

Á fjárfestingarsviði Íslandsstofu hefur á undanförunum árum verið unnið í anda þeirra áherslna sem fram koma í þingsályktunartillögunni. Fjöldi greininga á samkeppnishæfni Íslands fyrir atvinnugreinar sem uppfylla þau gildi sem sett eru fram í stefnumótuninni hefur verið unninn og hafa niðurstöður staðfest að samkeppnishæfni landsins er á margan hátt góð og tækifæri til að laða að erlenda aðila hingað til lands á þessum sviðum ótvíræð, enda hefur fjölbreytni erlendra fjárfestinga vaxið hægt og bitandi á undanförunum árum sbr. fjárfestingar í gagnaverum, smápörungum, fiskeldi, lífrænni efnaframleiðslu osvfr.

Íslandsstofa lét haustið 2015 framkvæma úttekt á viðhorfi erlendra fjárfesta til staðsetningar á Íslandi. Um viðamikla könnun var að ræða þar sem haft var samband við 970 fyrirtæki. Einungis 10% fyrirtækjanna vildi svara könnuninni og var helsta ástæðan sú að þeir þekktu lítið til Íslands og höfðu því takmarkaðan áhuga á að svara. Svarhlutföll í sambærilegum könnunum fyrir önnur (Norðurlönd, Baltísku löndin) er á bilinu 20-25% að sögn þeirra sérfræðinga sem unnu könnunina. Þessi niðurstaða undirstrikar öðru fremur þörfina fyrir eflingu almenns markaðs- og kynningarstarfs á sviði beinna erlendra fjárfestinga í landi sem byggir á litlu en opnu hagkerfi, tiltölulega fábreyttu atvinnulífi og háu menntunarstigi.

Einstakar niðurstöður umræddrar könnunar eru síðan mjög mikilvægar fyrir skipulag markaðs- og kynningarstarfsins að öðru leyti og staðfesta í reynd að með aukinni og markvissri kynningu á Íslandi megi ætla að unnt sé að laða fyrirtæki þeirrar gerðar til landsins, sem að er stefnt í þingsályktunartillögunni og að fyrirtæki slíkrar gerðar væru tilbúin að setja hér upp starfssemi í eigin nafni eða í samstarfi við starfandi fyrirtæki hér á landi.

Íslandsstofa styður því heils hugar fram komna þingsályktunartillögu og lítur svo á að með henni skapist grundvöllur til langtíma stefnumörkunar fyrir markaðs- og kynningarstarf Íslandsstofu tengt beinum erlendum fjárfestingum.

Íslandsstofa hefur að beiðni iðnaðar- og viðskiptaráðuneytisins lagt fram tillögur að markaðs- og aðgerðaáætlun og samstarfssamningi sem byggir á áherslum þingsályktunarinnar. Vonir eru bundnar við að þær hugmyndir verði grundvöllur að árangursríku markaðsstarfi á þessu sviði næstu árin.

Fyrir hönd Íslandsstofu,

Þórður H. Hilmarsson,
forstöðumaður erlendra fjárfestinga Íslandsstofu